

Opschrift

Vergadering van 11 september 2024

Nummer: 2024_MV_00410

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Fourat Ben Chikha: Erkenning van de diversiteit in het Gentse onderwijs

Raadslid(-leden):

Fourat Ben Chikha - Groen

Bevoegd: Evita Willaert

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Erkenning en het omarmen van de diversiteit aan achtergronden van leerlingen op school, erkenning van de religieuze, culturele en taalkundige diversiteit van leerlingen op school werpt zijn vruchten af.

Internationale literatuur bevestigde dat al. We hebben hierover deze legislatuur ook al meerdere keren in deze commissie debatten gehad. Ik verwijs daarmee onder andere naar de uitgebreide en met expertise uitgewerkte themacommissie over meertaligheid in het Gentse onderwijs.

Mijn persoonlijke ervaring bevestigde het ook, en onze schepenen van onderwijs hebben deze visie en een op die visie gebaseerd, progressief lokaal onderwijsbeleid op dit vlak steeds uitgedragen, en toegepast in het Gentse onderwijs.

En we hebben met onze fractie deze visie ook steeds verdedigd tegen de stemmen die hier anders over denken, stemmen die we met betrekking tot dit onderwerp ook steeds te horen krijgen.

In een recent gepubliceerd Vlaams wetenschappelijk onderzoek van Orhan Agirdaga en Jozefien De Leersnyder, beiden verbonden aan de KU-Leuven, wordt dit nu ook bevestigd voor onze lokale context. Het onderzoek werd gevoerd in 18 lagere scholen, in Antwerpen, Genk en bij ons in Gent.

het onderzoek bevestigt dat:

Erkenning van de diversiteit van leerlingen op school de prestaties van de leerlingen positief bevordert en er meer kans is op excellente studieresultaten.

Het onderzoek bevestigt ook dat het omgekeerde, discriminatie, miskennis en uitsluiting van die diversiteit leidt tot onder-prestaties.

De erkenning en het omarmen van de diversiteit is ook terug te vinden in de beleidsnota Onderwijs:

Diversiteit is 1 van de vijf pijlers waar het bestuur van het Stedelijk Onderwijs Gent op gebaseerd is. "Het stedelijk onderwijs honoreert diversiteit als troef om inclusief kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden." (...) "We stoppen diversiteit niet weg, maar geven het een plaats op school en maken het bespreekbaar."

Vraag:

1. Ik had graag de reactie van de schepen op dit onderzoek, dat ook in Gentse scholen gevoerd werd, gehoord?
2. Zijn er relevante bijkomende inzichten uit het onderzoek die meegenomen kunnen worden in de concrete context van het Gents onderwijsbeleid?

Antwoord

Ik wil u danken voor het overnemen van de vraag van collega Ben Chikha. Het onderzoek dat gepubliceerd is, bevestigt dat de visie die we hebben op onderwijs in deze stad, en hoe we dat vertalen in beleid the way to go is. Dat verbaast me ook niet, aangezien onze visie uiteraard gebaseerd is op wetenschappelijke inzichten, op een ganse internationale wetenschappelijke evidentie. Ik geef graag een eerste reactie op de bevindingen van het onderzoek.

Dit onderzoek toont aan dat een schoolbrede visie en een krachtig en open beleid veel impact heeft, en dat we samen met het Onderwijscentrum Gent de juiste keuze hebben gemaakt door sterk op thema's als beleidsvoerend vermogen en een schoolbrede visie in te zetten. Dat doen we in de brede zin, maar ook specifiek met betrekking tot diversiteit en meertaligheid.

Dat blijkt ook uit ons materiaal en de initiatieven die we opzetten:

1. Bijvoorbeeld de inspiratiedagen 'identiteit & diversiteit' die we binnenkort organiseren, waar we vooral ook laten zien hoe een open en 'multiculturele' aanpak gerealiseerd kan worden op school, en meer oplevert dan een assimilatie-aanpak of een 'kleurenblinde' visie.
2. De collegagroepen taalbeleid en meertaligheid voor zowel BaO en SO zetten steeds meer in op hoe je een schoolbreed talenbeleid kunt opzetten.
3. De nieuwe Videoroute Meertaligheid geeft veel aandacht aan een schoolbrede visie ten aanzien van meertaligheid. Ik geef dit overigens graag mee als tip om raadsleden om te bekijken.
4. En uiteraard veel meer.

Ik geloof ook heel erg – en het onderzoek bevestigt dat ook – dat we moeten (blijven) wegsturen van een beleid dat de verantwoordelijkheid voor schoolsucces en een sterke leerloopbaan enkel bij leerlingen en hun ouders legt. De school hééft veel impact, en vooral veel méér impact dan individuele leerlingenkenmerken. In het artikel staat in dat verband bijvoorbeeld "[T]here is ample evidence that schools matter such that the way a school operates impacts students' academic achievements above and beyond the effects of individual student characteristics."

Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de SES-compositie van een school (dus voorbij het individu, hoe de gehele groep is samengesteld), maar dus ook om de visie op diversiteit, meertaligheid, religie ...

Bovendien toont dit ook dat het hele discours van “gelijke kansen versus excellentie” eigenlijk nergens op slaat: het kan ook echt de twee zijn. Ook scholen met een gemengd publiek die inzetten op een open/multiculturele aanpak kunnen leerlingen hebben die excelleren. Of ze thuis Nederlands of een andere taal spreken, en welke religie ze hebben, blijkt op hun prestaties op de wiskundetest die in dit onderzoek gebruikt werd, geen impact te hebben. Leerlingen scoren, en dat is heel belangrijk, echter wél slechter als ze in een school zitten die vol op assimilatie inzet.

Uit de studie komt ook nog dat hogere ‘school belonging’ en een ‘growth mindset’ sterk positief gecorreleerd zijn met schoolse prestaties, terwijl de mate waarin discriminatie wordt ervaren door medeleerlingen of leraren sterk negatief gecorreleerd is. Ook dat toont dat we met het Onderwijscentrum op de juiste zaken inzetten. Ik zie linken met de trajecten Samen maakt School, maar ook met de omstaanderstraining en met de eerdere schooltrajecten die we rond diversiteit hebben gedaan.

Deze vaststellingen zijn nog maar eens een oproep om los te komen van ideologie en buikgevoel die blijven steken in het verleden. Dit onderzoek is een opsteker voor de vele scholen die de diversiteit hebben omarmd, en elke dag inspanning leveren voor hun leerlingen om hen stappen vooruit te laten zetten. Dat moet deugd doen voor scholen om dat bevestigd te zien in dit onderzoek.
